

Arkivsak

26/04975-1

Saksbehandler

Hilde Ekeberg Fliid

Saksgang

Telemark ungdomsråd

Hovedutvalg for utdanning, folkehelse
og tannhelse

Fylkesutvalg

Fylkestinget

Møtedato

14.04.2026

22.04.2026

29.04.2026

06.05.2026

Årsmelding 2025 - Mobbeombudet

Innstilling fra fylkesdirektøren

Årsrapport 2025 tas til orientering

Bakgrunn og saksgang

Fylkesvise mobbeombud ble opprettet som et nasjonalt prøveprosjekt høsten 2018.

Kunnskapesdepartementet har tidligere evaluert ordningen med fylkesvise mobbeombud for å se på innretning og finansiering, og disse erfaringene tas med i det videre arbeidet.

Mobbeombudet fortsetter med den innretning som er i dag. Årsrapporten sendes til ungdomsrådet for uttalelse. Hovedutvalget for utdanning, folkehelse og tannhelse behandler saken og avgir innstilling til fylkestinget. Fylkestinget gjør endelig vedtak i saken.

Saksopplysninger

I denne årsmeldingen vil mobbeombudet redegjøre for aktiviteten og ombudets arbeid i 2025. Mobbeombudet fører statistikk over hendelser som gjelder konkrete situasjoner rundt barn/elever der ombudet har hatt en aktiv rolle. Se årsrapport 2025 (vedlegg 1) som gir en mer utfyllende innsikt i dette arbeidet. Ombudet har valgt å ikke presentere antall saker fordelt på den enkelte kommune, da flere kommuner har så få enheter at en risikerer å kunne identifiseres.

Det er et flertall av henvendelser som handler om utenforskap og ekskludering i Telemark. Det er vedvarende overvekt av henvendelser som dreier seg om elever i barneskolen, flest på mellomtrinnet. Sakene som kommer fra ungdomsskolen, er mer komplekse og sammensatte og ombudet bruker mere tid på de sakene. Felles for saker på barneskolen og ungdomsskolen, er at de forteller at det startet i barnehagen. Det er grunnen til at sakene som kommer til ombudet fra ungdomsskole, er mere sammensatt og sårene er større. Disse sakene bruker ombudet mye tid på. Dette er grunnen til at ombudet også i 2025 har fokus på å komme ut på personalmøter og foreldremøter i barnehage for å jobbe forebyggende. Formålet til mobbeombudet er å bidra til at alle barnehagebarn og grunnskoleelever har det trygt og godt i sin barnehage og på sin skole og gi hjelp og støtte til barn og foreldre når barnet opplever

utfordringer i sitt miljø. Mobbeombudet har et særlig ansvar for å sikre at barnets rett til å bli hørt ivaretas og at barnets beste legges til grunn for de valgene som gjøres på vegne av barnet. Mobbeombudet jobber ut mot alle fylkets kommuner. Det er mange aktører som er medansvarlig for å sikre disse rettighetene. Ovenfor aktørene har mobbeombudet en rådgivende og veiledende rolle. Ombudet arbeider derfor aktivt for å bygge opp gode samarbeidsrelasjoner med bl.a. barnehager, skoler, kommuner, PPT, barnevern, forebyggende helsetjenester og andre. Mobbeombudets rolle er å gi faglig støtte til de lokale nettverkene slik at de i størst mulig grad er i stand til å forebygge og ivareta utfordringer med barnehage- og skolemiljø innenfor sine lokale ressurser.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Fylkeskommunen får statlig økonomisk bidrag til stillingen. Telemark fylkeskommune har i 2025 ett årsverk knyttet til mobbeombudet, og får 250 000 kr pr halvår i tilskudd. Arbeidet utføres i henhold til lov og regelverk. Det er kommunene som skal ivareta saksbehandlingen i enkeltsaker. Mobbeombudet dokumenterer hva ombudet har bidratt med i saken, og hvorfor ombudet velger å trekke seg ut og avslutte. Ombudet arkiverer i sak/arkivsystem. Balansen på å gjøre mobbeombudet kjent, som igjen gir henvendelser av saker, er vanskelig. Der de vet om ombudet, kommer det saker fra foreldre og skole. Når skal ombudet si at det ikke er plass til flere saker? Skal det begrense den aktive rollen utad? Samtidig burde alle vite at det finnes et mobbeombud hvor plasseringen av mobbeombudet er i fylkeskommunen, et organ som ikke har forvaltningsansvar for grunnskoler eller barnehager, som gjør at ombudet er en nøytral part, som ombudet opplever at foreldre og skole setter pris på i vanskelige saker ombudet bistår i.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

De største helseutfordringene i fylket er knyttet til sosial ulikhet. De med høyere utdanning og/eller inntekt har gjennomgående bedre helse og opplever mer sosial støtte, mestring og livskvalitet (jf. Budsjett- og økonomiplan 2023-26) Elevundersøkelsen 2024-25 viser at det dessverre er en vedvarende høy prosent elever som opplever mobbing på skolen. 12,3 % (12,8 % i 2023) på 7. trinn oppgir at de har blitt mobbet. For elever på 10. trinn er tallet 10,6 % (10,9 % i 2023). Dette kunnskapsgrunnlaget tar mobbeombudet med seg i sitt arbeid. Arbeidet knyttes særlig til to av FNs bærekraftsmål:

- Bærekraftsmål 3: God helse og livskvalitet. God helse er grunnleggende forutsetninger for menneskers mulighet til å nå sitt fulle potensial og for å bidra til utvikling i samfunnet.
- Bærekraftsmål 4: God utdanning. Inkluderende opplæring av god kvalitet. Det handler ikke bare om retten til skolegang, men også at en får gode lærere og kvalitet i undervisningen hele veien fra barneskole til universitet.

Fylkesdirektørens vurdering

Foresatte, skoler og barnehager melder om at det oppleves konstruktivt å ha mobbeombudet med som samarbeidspartner og støttespiller. Mobbeombudet opplever samarbeidet med barnehager, skole og kommuner som positivt, og at ombudets råd og veiledning blir lyttet til.

Foresatte beskriver i stor grad av tilfredshet med tilbudet. Fylkesdirektøren tar årsmeldingen til etterretning.

Vedlegg:

Årsmelding 2025

Årsrapport MO 2025 2